

**Уманський національний університет садівництва
Національний дендрологічний парк «Софіївка» НАНУ
Українське товариство генетиків і селекціонерів ім. М. І. Вавилова**

VII Всеукраїнська науково-практична конференція

**«ГЕНЕТИКА І СЕЛЕКЦІЯ
В СУЧАСНОМУ АГРОКОМПЛЕКСІ»**

4 листопада 2022 року

Умань – 2022

Генетика і селекція в сучасному агрокомплексі // Матеріали VII всеукраїнської науково-практичної конференції / [Редкол.: О. О. Непочатенко (відп. ред.) та ін.]. Умань, 2022. 216 с.

У збірнику тез висвітлено результати наукових досліджень з актуальних питань генетики і селекції в сучасному агрокомплексі.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Непочатенко О. О. – доктор економ. наук, професор (*відповідальний редактор*);
Рябовол Л. О. – доктор с.-г. наук, професор (*заступник відповідального редактора*);
Полторецький С. П. – доктор с.-г. наук, професор, академік АН ВО України (*технічний редактор*);
Сержук О. П. – кандидат с.-г. наук, доцент (*відповідальний секретар*);
Білоножко В. Я. – доктор с.-г. наук, професор;
Грабовий В.М. – кандидат біологічних наук;
Діордієва І. П. – кандидат с.-г. наук, доцент;
Карпенко В. П. – доктор с.-г. наук, професор, академік АН ВО України;
Коцюба С. П. – кандидат с.-г. наук;
Крижанівський В. Г. – кандидат с.-г. наук;
Кунах В. А. – доктор біол. наук, професор, член-кореспондент НАНУ;
Любченко А. І. – кандидат с.-г. наук, доцент;
Любченко І. О. – кандидат с.-г. наук;
Мостов'як І. І. – доктор с.-г. наук, доцент;
Новак Ж. М. – кандидат с.-г. наук, доцент;
Опалко А. І. – кандидат с.-г. наук, професор;
Рябовол Я. С. – доктор с.-г. наук;
Січкач В. І. – доктор біол. наук;
Яценко А. О. – доктор с.-г. наук, професор.

***Рекомендовано до друку вченою радою факультету агрономії УНУС,
протокол № 2 від 11.11.2022 р.***

За достовірність опублікованих матеріалів відповідальність несуть автори.

© Уманський національний університет садівництва, 2022

ЗМІСТ

<i>І. В. Бабій, Н. М. Бовкун</i>	НАСІННИЦТВО В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ.....	3
<i>М. С. Бальвінська</i>	АНАЛІЗ ГЕНЕТИЧНОЇ ВАРІАБЕЛЬНОСТІ МС-ЛОКУСІВ ХРОМОСОМИ 5Н У СОТІВ ЯЧМЕНЮ РІЗНОГО ПОХОДЖЕННЯ	5
<i>О. В. Бараболя</i>	ГОРОХ – ОСОБЛИВОСТІ ВИРОЩУВАННЯ ТА ЗБЕРІГАННЯ.....	6
<i>Є. Д. Батусьва, А. О. Городнічева, О. О. Авксентьєва</i>	МОРФОГЕНЕТИЧНА ТА ПРОТЕКТОРНА ДІЯ ЧЕРВОНОГО СВІТЛА НА ПРОРОСТКИ ГОРОХУ ПОСІВНОГО ЗА ДІЇ БІОТИЧНОГО СТРЕСУ	9
<i>М. М. Бащенко</i>	ЗАХИСТ ДЕКОРАТИВНИХ ТЮЯНД ВІД <i>MACROSIPHUM ROSAE</i>	12
<i>Ю. В. Білокур, Л. О. Рябовол</i>	РІВЕНЬ ЕРЕКТОЇДНОСТІ РОСЛИН КУКУРУДЗИ ЗА ПОКАЗНИКОМ КУТА ВІДХИЛЕННЯ ЛИСТКІВ	13
<i>Л. І. Броннікова, І. О. Зайцева</i>	КЛІТИННА СЕЛЕКЦІЯ З ІОНАМИ БАРІЮ ДЛЯ ОТРИМАННЯ СТІЙКИХ ВАРІАНТІВ ТЮТЮНУ ДО ЗАСОЛЕННЯ	15
<i>Л. А. Бурденюк-Тарасевич, М. В. Лозінський, М. О. Самойлик, Г. Л. Устинова</i>	ФОРМУВАННЯ ПРОДУКТИВНОЇ КУЩИСТОСТІ ПШЕНИЦІ М'ЯКОЇ ОЗИМОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД ПОХОДЖЕННЯ ГЕНОТИПУ	16
<i>В. І. Василенко, Н. В. Мойсейченко, О. О. Ігнатенко</i>	ОЦІНКА СТІЙКОСТІ ПЕРСПЕКТИВНИХ СОРТІВ АБИКОСА ДО <i>MONILIA CSNEREA BONORD</i> ЗА 2021-2022 РОКИ НА ТЕРИТОРІЇ ЗАХІДНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ	18
<i>К. В. Ведмедєва, Т. В. Махова, О. В. Якубенко</i>	ОЦІНКА ЗРАЗКІВ КОЛЕКЦІЇ РИЦИНИ ЗА МОРФОЛОГІЧНИМИ ОЗНАКАМИ ТА ЇХ СТАБІЛЬНІСТЬ.....	19
<i>Р. А. Вожегова, В. О. Боровик, Ю. О. Степанов</i>	РОЛЬ ГЕНОФОНДУ БАВОВНИКУ В СЕЛЕКЦІЇ ЗА УМОВ ЗМІНИ КЛІМАТУ.....	20

<i>Р. А. Вожегова, А. М. Влащук, О. С. Дробіт, О. А. Влащук</i>	УДОСКОНАЛЕННЯ АГРОТЕХНІЧНИХ ЕЛЕМЕН- ТІВ ВИРОЩУВАННЯ РІЗНИХ СОРТІВ БУРКУНУ ОДНОРІЧНОГО	22
<i>Н. Е. Волкова, О. О. Захарова</i>	ВПЛИВ ГЕНЕТИЧНО МОДИФІКОВАНИХ КУЛЬТУР НА ЕКОНОМІКУ ТА НАВКОЛИШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ	24
<i>Д. В. Глушач, О. О. Авксентьєва</i>	ФОРМУВАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ СТРУКТУРИ ВРОЖАЮ У ІЗОГЕННИХ ЗА <i>E</i> -ГЕНАМИ ЛІНІЙ СОЇ ЗА БАКТЕРИЗАЦІЇ <i>BRADURNIZOBIUM</i> <i>JAPONICUM</i> ТА ДІЇ ФОТОПЕРІОДУ	26
<i>М. Б. Грабовський, С. С. Німенко, Л. А. Козак, Л. М. Качан</i>	ФОРМУВАННЯ ЛИСТКОВОЇ ПОВЕРХНІ РОСЛИН СОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД ЗАХОДІВ КОНТРОЛЮВАННЯ ЧИСЕЛЬНОСТІ БУР'ЯНІВ ЗА ОРГАНІЧНОГО ВИРОЩУВАННЯ	29
<i>Ж. З. Гуральчук</i>	ВПЛИВ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН НА СЕГЕТАЛЬНУ РОСЛИННІСТЬ	32
<i>І. Л. Дениско</i>	ВОДНИЙ РЕЖИМ ТРОЯНД ГРУПИ ПАТІО	35
<i>І. П. Діордієва, А. В. Майстренко</i>	ЗБАГАЧЕННЯ ГЕНОФОНДУ ТРИТИКАЛЕ ОЗИ- МОГО ЗА ВІДДАЛЕНОЇ ГІБРИДИЗАЦІЇ	38
<i>І. П. Діордієва, О. П. Сержук, М. М. Бабій</i>	СЕЛЕКЦІЙНА ЦІННІСТЬ ВИХІДНОГО МАТЕ- РІАЛУ, СТВОРЕНОГО ЗА ГІБРИДИЗАЦІЇ <i>TRITICUM AESTIVUM</i> L. × <i>TRITICUM SPELTA</i> L.....	39
<i>О. С. Дробіт, В. М. Дробіт М. А. Кляуз</i>	ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ПРОСА	41
<i>О. І. Жук</i>	ПРОДУКТИВНІСТЬ РОСЛИН ТА ПОСІВУ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ЗА УМОВ ПОСУХИ.....	43
<i>Т. В. Івченко, О. С. Лялюк, Т. М. Мірошніченко, Н. О. Баитан</i>	КОРЕЛЯЦІЙНІ ЗВ'ЯЗКИ МІЖ МОРФОБОТАНІЧ- НИМИ ОЗНАКАМИ ГІБРИДІВ СПАРЖІ ЛІКАР- СЬКОЇ ТА ЇХ УРОЖАЙНІСТЮ	46
<i>О. В. Квашук</i>	СТРАТЕГІЯ СТВОРЕННЯ ІНСТИТУТІВ ДЛЯ СТАНОВЛЕННЯ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕ- МЕНТІВ «ЗЕЛЕНОЇ ЕКОНОМІКИ» В АГРАРНІЙ СФЕРІ УКРАЇНИ	48

<i>В. В. Кириленко, О. В. Гуменюк, Н. С. Дубовик, Г. М. Лісова</i>	СЕЛЕКЦІЙНО-ГЕНЕТИЧНИЙ ПРОЯВ ЕЛЕМЕН- ТІВ ПРОДУКТИВНОСТІ У F ₁ ЗА ВИКОРИСТАННЯ СОРТІВ <i>TRITICUM AESTIVUM</i> L. НОСІЇВ ПШЕНИЧНО-ЖИТНІХ ТРАНСЛОКАЦІЙ	51
<i>І. В. Кімейчук</i>	ВІДБІР ПЕРСПЕКТИВНИХ КЛІМАТИПІВ СОСНИ ЗВИЧАЙНОЇ В УМОВАХ КИЇВСЬКОГО ПОЛІССЯ УКРАЇНИ	53
<i>Ю. П. Кіщак, О. А. Кіщак, Р. І. Гриник</i>	ОЦІНКА КЛОНОВИХ ПІДЩЕП ВИШНІ В МАТОЧНО-ЖИВЦЕВОМУ НАСАДЖЕННІ	55
<i>О. А. Кіщак, Ю. П. Кіщак, І. М. Савченко</i>	ТРУДОМІСТКІСТЬ ОБРІЗУВАННЯ ДЕРЕВ ЧЕРЕШНІ ЗА РІЗНИХ СПОСОБІВ ФОРМУВАННЯ КРОНИ	57
<i>О. А. Кіщак, Ю. П. Кіщак, А. В. Слободянюк</i>	ВИВЧЕННЯ КРУПНОПЛІДНИХ СОРТІВ ЧЕРЕШНІ В ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ	59
<i>Ю. Е. Клечковський, В. П. Ключко</i>	ЕФЕКТИВНІСТЬ БІОПРЕПАРАТУ СЕРЕНАДА АСО SC, КС ПРОТИ МОНІЛІОЗІВ НА ЧЕРЕШНІ.....	61
<i>С. В. Клименко</i>	СЕЛЕКЦІЯ НОВИХ І НІШЕВИХ ПЛОДОВИХ РОСЛИН СВІТОВОЇ ФЛОРИ У НАЦІОНАЛЬНОМУ БОТАНІЧНОМУ САДУ ІМЕНІ М. М. ГРИШКА НАН УКРАЇНИ	64
<i>З. І. Ковтунюк</i>	ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ УРОЖАЮ ГІБРИ- ДІВ КАПУСТИ БІЛОГОЛОВОЇ РАННЬОСТИГЛОЇ..	67
<i>А. В. Конопелько</i>	ЗИМОСТІЙКІСТЬ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ РЕПРОДУКТИВНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЯБЛУНІ (<i>MALUS MILL.</i>)	69
<i>М. О. Корнєєва, Л. С. Андрєєва, П. І. Вакуленко, Л. А. Кротюк, Л. Ю. Паламарчук</i>	ПРОДУКТИВНІСТЬ ЧС ФОРМ ЦУКРОВИХ БУРЯКІВ РІЗНОЇ ГЕНЕТИЧНОЇ СТРУКТУРИ І РІЗНОГО ПОХОДЖЕННЯ ЗАЛЕЖНО ВІД ГЕНОТИПУ ЗАКРІПЛЮВАЧІВ СТЕРИЛЬНОСТІ.....	72
<i>Н. П. Косенко</i>	ЯКІСТЬ САДИВНОГО МАТЕРІАЛУ БУРЯКУ СТОЛОВОГО ЗАЛЕЖНО ВІД СПОСОБУ ЗБЕРІГАННЯ ТА РОЗМІРУ МАТОЧНИКІВ.....	74

<i>Н. П. Косенко</i>	КУМАЧ І ЮВІЛЕЙНИЙ – ВІТЧИЗНЯНІ СОРТИ ТОМАТА ПРОМИСЛОВОГО ТИПУ	75
<i>В. Кравченко, С. Крикун</i>	ФОРМУВАННЯ СТРУКТУРИ УРОЖАЮ РОСЛИН ЗЕРНОБОБОВИХ КУЛЬТУР ЗАЛЕЖНО ВІД СОРТУ, СПОСОБУ ОСНОВНОГО ОБРОБІТКУ ГРУНТУ І СИСТЕМ ЖИВЛЕННЯ.....	78
<i>Т. І. Красуля</i>	ОЦІНКА ГІБРИДІВ ЯБЛУНІ ЗА СТІЙКІСТЮ ДО ХВОРОБ У СЕЛЕКЦІЙНОМУ РОЗСАДНИКУ	80
<i>В. А. Кривошапка, О. Т. Лагутенко, О. В. Ковташ</i>	ПОСУХОСТІЙКІСТЬ ЯГІДНИХ КУЩОВИХ РОС- ЛИН В УМОВАХ ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ	81
<i>В.Г. Крижанівський</i>	ВРОЖАЙНІСТЬ ТА ЯКІСТЬ ЗЕРНА СОРТІВ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД ПОПЕРЕДНИКА	83
<i>N. Cristea, G. Lupascu, S. Gavzer, F. Macaev, L. Lupascu, E. Stingaci, M. Zveaghintseva</i>	THE USE OF VINYL TRIAZOLE DERIVATIVES IN THE PROTECTION OF COMMON WHEAT FROM ROOT ROT	86
<i>D. Curshunji</i>	RESPONSE OF CHICKPEA COLLECTION'S GENOTYPES TO ABIOTIC STRESS	88
<i>І. І. Кучерявий, О. І. Созінова, І. О. Созінов, О. В. Гусенкова, В. М. Тищенко, Н. О. Козуб</i>	ПОЛІМОРФІЗМ ПОЛТАВСЬКИХ СОРТІВ ПШЕНИЦІ М'ЯКОЇ ЗА ГЕНОМ СТІЙКОСТІ <i>TSN1</i> ДО ПІРЕНОФОРОЗУ	90
<i>Ю. Лихолат, О. Дідур, Н. Хромих, О. Маренков, Т. Лихола М. Квітко, О. Лихолат</i>	ПРОМИСЛОВА ХАРАКТЕРИСТИКА РОДУ <i>CHAENOMELES</i> (СН.) ТА РОДУ <i>BERBERIS</i> (В.) В УМОВАХ ПОСУШЛИВОГО КЛІМАТУ СТЕПО- ВОГО ПРИДНІПРОВ'Я	91
<i>G. Lupascu, N. Cristea, S. Gavzer</i>	FACTORIAL ANALYSIS OF THE INFLUENCE OF THE YEAR CONDITIONS X GENOTYPE INTERACTIONS ON THE PRODUCTIVITY COMPONENTS OF THE COMMON WHEAT.....	93

<i>В. В. Любич</i>	ФОТОСИНТЕТИЧНІ ПАРАМЕТРИ ПОСІВІВ ПШЕНИЦІ ТВЕРДОЇ ОЗИМОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД СОРТУ.....	94
<i>І. О. Любченко, В. В. Письменний</i>	ФЕНОЛОГІЧНА ОЦІНКА СОМАКЛОНАЛЬНИХ ЛІНІЙ РІПАКУ ЯРОГО В УМОВАХ ПРАВО-БЕРЕЖНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ.....	96
<i>А. І. Любченко , О. П. Сержук</i>	ІНДУКУВАННЯ МОРФОГЕНЕЗУ ТА ЦИТОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ РОСЛИН-РЕГЕНЕРАНТІВ РИЖІЮ ЯРОГО.....	97
<i>З. О. Мазур, М. О. Корнєєва</i>	ФЕНОТИПОВИЙ ПРОЯВ ГОСПОДАРСЬКО-ЦІННИХ ОЗНАК НОВОГО ВИСОКО-АДАПТИВНОГО СОРТУ ЖИТА ОЗИМОГО ВАЛЬС (<i>SECALE CEREALE</i> L.).....	98
<i>Т. В. Малюк, Л. В. Козлова</i>	РЕСУРСОЗБЕРІГАЮЧИЙ РЕЖИМ ЗРОШЕННЯ САДІВ В УМОВАХ ПІВДНЯ УКРАЇНИ.....	99
<i>Т. Ю. Марченко, В. О. Боровик</i>	ГУАР – ЗЕРНОБОБОВА КУЛЬТУРА, ДЖЕРЕЛО ГУАРОВОЇ КАМЕДІ.....	101
<i>О. В. Мацкевич, К. В. Гринчук</i>	МЕТОДИ СТВОРЕННЯ ТРАНЗІЄНТНИХ РОСЛИН ТА ЇХ ЗАСТОСУВАННЯ.....	103
<i>Т. З. Москалець, В. В. Москалець</i>	НОВИЙ ВІТЧИЗНЯНИЙ СОРТ ОБЛІПІХИ КРУШИНОПОДІБНОЇ ‘МОРКВЯНА’.....	104
<i>В. В. Москалець, Т. З. Москалець, В. І. Москалець, Н. М. Буняк, О. І. Буняк</i>	ПОПОВНЕННЯ ГЕНОФОНДУ УКРАЇНИ ПЕРСПЕКТИВНИМИ ЛІНІЯМИ ПШЕНИЦІ М’ЯКОЇ ОЗИМОЇ.....	105
<i>О. В. Мостипан</i>	ЕФЕКТИВНІСТЬ РІЗНИХ СПОСОБІВ ЗАСТОСУВАННЯ ГЕРБИЦІДІВ НА ПОСІВАХ СОЇ.....	107
<i>І. І. Моцний, Р. В. Соломонов, А. І. Кривенко, В. Д. Орехівський, Н. П. Коваленко</i>	СЕЛЕКЦІЙНІ АСПЕКТИ ПОКРАЩЕННЯ ЯКОСТІ ЗЕРНА ПШЕНИЦІ М’ЯКОЇ ОЗИМОЇ.....	110
<i>О. В. Палінчак, В. Ф. Заверталюк</i>	ОЦІНКА СТІЙКОСТІ ДО СТРЕСОВИХ ФАКТОРІВ НА РАННІХ ЕТАПАХ РОЗВИТКУ РОСЛИН ДІНІ ЗВИЧАЙНОЇ.....	112

<i>Т. В. Панченко, М. В. Лозінський, Т. П. Лозінська</i>	НАСІННЄВА ПРОДУКТИВНІСТЬ СОРТІВ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ М'ЯКОЇ ЗА РІЗНИХ ПРИЙОМІВ АГРОТЕХНІКИ	114
<i>О. В. Позняк, О. І. Касян, Л. В. Чабан, С. І. Кондратенко</i>	ЖАЙВОРОНОК – НОВИЙ СОРТ БУТИЛИ КЕРВЕЛЮ УКРАЇНСЬКОЇ СЕЛЕКЦІЇ	116
<i>О. В. Позняк, Л. В. Чабан, О. І. Касян, С. І. Кондратенко</i>	СЕЛЕКЦІЯ ЗЕЛЕНИХ ОВОЧЕВИХ РОСЛИН НА ДОСЛІДНІЙ СТАНЦІЇ «МАЯК» ІОБ НААН – ВАЖЛИВИЙ НАПРЯМ ДОСЛІДЖЕНЬ	118
<i>О. В. Поліщук, В. П. Миколайко, А. І. Опалко</i>	ВИКОРИСТАННЯ ДЕКОРАТИВНИХ ЯКОСТЕЙ БУРЯКУ СТОЛОВОГО <i>BETA VULGARIS L. SUBSP. VULGARIS VAR. CONDITIVA ALEF</i>	120
<i>S. Poltoretskyi, N. Poltoretska, A. Berezovskyi, A. Yatsenko, V. Bilonozhko</i>	POST-HARVEST PROCESSING, STORAGE AND DURABILITY OF MILLET SEEDS	124
<i>Н. І. Птуха, О. В. Позняк, В. М. Несин, О. В. Сергієнко</i>	ЗБАГАЧЕННЯ ВІТЧИЗНЯНОГО СОРТИМЕНТУ ОГІРКА ГІБРИДАМИ, ПРИДАТНИМИ ДЛЯ ВИКОРИСТАННЯ У ТРАДИЦІЙНОМУ НІЖИНСЬКОМУ ЗАСОЛЮВАЛЬНОМУ ПРОМИСЛІ.	128
<i>І. І. Рожко, М. І. Кулик</i>	ВИВЧЕННЯ СОРТОЗРАЗКІВ ПРОСА ПРУТОПОДІБНОГО (<i>PANICUM VIRGATUM L.</i>) ЯК ВИХІДНОГО МАТЕРІАЛУ ДЛЯ СЕЛЕКЦІЇ ЗА ПРОДУКТИВНІСТЮ	130
<i>О. М. Ружицька</i>	ЖИТТЄЗДАТНІСТЬ НАСІННЯ ПЛІВЧАСТИХ ВИДІВ ПШЕНИЦІ ЗА ВПЛИВУ ШТУЧНОГО СТАРІННЯ ТА ТРИВАЛОГО ЗБЕРІГАННЯ	131
<i>Я. С. Рябовол, Л. О. Рябовол, С. В. Федоренко, А. О. Капустинський</i>	ОЦІНКА РЕЗИСТЕНТНОСТІ ДО ХВОРОБ СТВОРЕНИХ ЗРАЗКІВ ПШЕНИЦІ М'ЯКОЇ ОЗИМОЇ В УМОВАХ ПРАВОБЕРЕЖНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ	134
<i>В. Я. Сабадин</i>	ХАРАКТЕР УСПАДКУВАННЯ СТІЙКОСТІ ПРОТИ ЗБУДНИКА БОРОШНИСТОЇ РОСИ ГЕНОТИПІВ ЯЧМЕНЮ ЯРОГО.....	136

О. І. Савіна, Д. О. Дудкін, Д. Ю. Чекан	ЕКОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ОБМЕЖЕННЯ ШКОДО- ЧИННОСТІ ШКІДНИКІВ ФУНДУКА В УМОВАХ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	137
О. Ю. Салька, П. Ф. Желтвай, М. Ю. Глюдзик- Шемота	ШКОДОЧИННІСТЬ ШКІДНИКІВ У САДАХ НИЗИННОЇ ПІДЗОНИ ЗАКАРПАТТЯ	140
E. Sasco, N. Cristea	RESPONSE OF WHEAT PLANTS TO SIMULTANEOUS BIOTIC AND ABIOTIC STRESS	143
В. І. Січкара	ОСНОВНІ ЕТАПИ ВПРОВАДЖЕННЯ СОЇ В АГРАРНИЙ СЕКТОР УКРАЇНИ	145
О. І. Созінова, Н. О. Козуб, І. О. Созінов, Я. Б. Блюм	ДОСЛІДЖЕННЯ ПОЛІМОРФІЗМУ ПУРОІНДОЛІ- НОВИХ ГЕНІВ <i>AEGILOPS BIUNCIALIS</i> VIS. ЗА ДОВЖИНОЮ АМПЛІКОНІВ	148
А. Ф. Стельмах, В. І. Січкара, В. І. Файт	ВІДМІННОСТІ РІВНІВ ФОТОЧУТЛИВОСТІ СУЧАСНИХ УКРАЇНСЬКИХ СОРТІВ СОЇ ЗА ГЕОГРАФІЧНОЮ ШИРОТОЮ ЇХНЬОГО ПОХОДЖЕННЯ.....	150
О. О. Стригун, О. М. Гаманова, П. Я. Чумак	ІСПАНСЬКИЙ СЛИМАК – НЕБЕЗПЕЧНИЙ ІНВАЗІЙНИЙ ШКІДНИК УРБОФІТОЦЕНОЗІВ УКРАЇНИ	152
Ю. М. Судденко, В. В. Кириленко О. В. Гуменюк, Т. І. Муха, Л. А. Мурашко, Г. М. Лісова, Н. С. Дубовик	ПРОЯВ ФЕНОТИПОВОГО ДОМІНУВАННЯ ЗА СТІЙКІСТЮ ПРОТИ ЛИСТКОВИХ ХВОРОБ ЗА АНАЛІЗОМ РОСЛИН F ₁ СТВОРЕНИХ ЗА УЧАСТІ СОРТІВ <i>TRITICUM AESTIVUM</i> L. З ПШЕНИЧНО- ЖИТНІМИ ТРАНСЛОКАЦІЯМИ	155
Ю. Ю. Телепенько, Я. Ю. Терещенко	ВМІСТ ЗЕЛЕНИХ ПІГМЕНТІВ У ЛИСТКАХ ОЖИНИ ЗВИЧАЙНОЇ (<i>RUBUS</i> L.).....	157
Л. Г. Титова, О. В. Палагіна	<i>THAUMATOCOTYLLA LEUCOTRETA</i> MEYRICK (НЕСПРАВЖНЯ ЯБЛУНЕВА МІЛЬ). АНАЛІЗ ФІТОСАНІТАРНОГО РИЗИКУ (АФР) В УКРАЇНІ....	158
Л. Г. Титова, О. В. Палагіна	ЗАГРОЗА ВТОРГНЕННЯ В УКРАЇНУ СХІДНОЇ ВИШНЕВОЇ МУХИ (<i>RHAGOLETIS CINGULATA</i> LOEW.).....	159

<i>А. В. Тищенко, О. Д. Тищенко, О. О. Пілярська</i>	ВИКОРИСТАННЯ ІНБРИДИНГУ ДЛЯ СТВО- РЕННЯ СЕЛЕКЦІЙНОГО МАТЕРІАЛУ ЛЮЦЕРНИ.	161
<i>С. Г. Труш, О. О. Парфенюк, Л. О. Баланюк, В. М. Татарчук</i>	СТВОРЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ЛІНІЙНИХ МАТЕРІАЛІВ БАГАТОРОСТКОВИХ ЗАПИЛЮ- ВАЧІВ БУРЯКІВ ЦУКРОВИХ У СЕЛЕКЦІЇ НА ГЕТЕРОЗИС.....	164
<i>О. І. Улянич, А. В. Ваховська</i>	ОЦІНКА ПОЖИВНОЇ ЯКОСТІ МІКРОЗЕЛЕНІ.....	167
<i>Л. П. Фесенко, О. В. Позняк, О. І. Касян</i>	КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІ СОРТИ БАГАТО- РІЧНИХ ВИДІВ ЦИБУЛЕВИХ РОСЛИН УКРАЇНСЬКОЇ СЕЛЕКЦІЇ.....	168
<i>Ю. Б. Ходаківська</i>	ПЕРСПЕКТИВНІ СОРТИ ГРУШІ (<i>PIRUS COMMUNIS L.</i>) ІНСТИТУТУ САДІВНИЦТВА НААН УКРАЇНИ.....	170
<i>Н. В. Чеботарьова, Т. К. Костюкевич</i>	АГРОМЕТЕОРОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИРО- ЩУВАННЯ КАРТОПЛІ В УМОВАХ СТАНЦІЇ БІЛОПІЛЛЯ ВІННИЦЬКІЙ ОБЛАСТІ	173
<i>С. В. Чернобай, В. К. Рябчун, В. С. Мельник, Т. Б. Капустіна, О. Є. Щеченко</i>	СТВОРЕННЯ НОВОГО СЕЛЕКЦІЙНОГО МАТЕ- РІАЛУ ТРИТИКАЛЕ З КОМПЛЕКСОМ ЦІННИХ ГОСПОДАРСЬКИХ ОЗНАК	175
<i>О. І. Шапорєва, Т. К. Костюкевич</i>	АГРОКЛІМАТИЧНІ УМОВ ВИРОЩУВАННЯ ГРЕЧКИ В РАЙОНІ СТАНЦІЇ ЛІПОВЕЦЬ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	177
<i>Я. Ю. Шарипіна, І. Ю. Боровська, Я. Ф. Парій, В. О. Бабич, Ю. С. Костенко, М. О. Тодосійчук, О. В. Стороженко</i>	ДИФЕРЕНЦІАЦІЯ ГІБРИДІВ СОНЯШНИКА СЕЛЕКЦІЇ ВНІС ЗА ТЕХНОЛОГІЄЮ ВИРО- ЩУВАННЯ І СТІЙКІСТЮ ДО ВОВЧКА В УМОВАХ ПРОВОКАЦІЙНОГО ФОНУ ПАРАЗИТА.	179
<i>Д. В. Шевченко, Т. К. Костюкевич</i>	ОЦІНКА АГРОМЕТЕОРОЛОГІЧНИХ УМОВ ВИРОЩУВАННЯ ГОРОХУ В ВІННИЦЬКІЙ ОБЛАСТІ В РАЙОНІ СТАНЦІЇ БІЛОПІЛЛЯ.....	182

<i>К. Шевчук, К. Скотич, Н. Гребенюк, В. Кулаківський</i>	ПОРІВНЯЛЬНА ОЦІНКА ГБРИДІВ ШПИНАТУ ГОРОДНЬОГО ЯК ВИХІДНОГО МАТЕРІАЛУ ДЛЯ СЕЛЕКЦІЇ В СТЕПУ УКРАЇНИ	184
<i>О. І. Улянич, І. О. Кучер</i>	ЗАСТОСУВАННЯ АБСОРБЕНТІВ ДЛЯ ВИРОЩУ- ВАННЯ ВАСИЛЬКІВ СПРАВЖНІХ У ПРАВО- БЕРЕЖНОМУ ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ.....	188
<i>В. Федоренко, В. Безверхній</i>	СОРТОВИПРОБУВАННЯ ЧАСНИКУ ЯРОГО В УМОВАХ УМАНСЬКОГО НУС.....	190
<i>О. І. Улянич, М. М. Чміль</i>	ДОСЛІДЖЕННЯ РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ СОРТІВ ПЕРЦЮ СОЛОДКОГО В ЗАХІДНОМУ ПОЛІССІ	194
<i>О. Улянич, В. Сигидюк</i>	ПЕРСПЕКТИВИ ВИРОЩУВАННЯ СОРТІВ МАНГОЛЬДУ	196
<i>К. А. Шейдик, О. І. Савіна, О. О. Матієга</i>	МІНЛИВІСТЬ ГОСПОДАРСЬКО-ЦІННИХ ОЗНАК У ПОШИРЕНИХ СОРТІВ ЗАКАРПАТТЯ	198
<i>Н. Х. Ширдел, О. Л. Січняк</i>	ВПЛИВ ІОНІВ ВАЖКИХ МЕТАЛІВ CU ТА ZN НА ПРОРОСТАННЯ НАСІННЯ БЕРЕЗИ <i>BETULA</i> <i>PENDULA ROTH</i>	201
<i>І. В. Юдицька</i>	БІОЛОГІЧНИЙ ЗАХИСТ ПЕРСИКА ВІД ЛУСКОКРИЛИХ ШКІДНИКІВ	202
<i>О. В. Яланський, В. І. Середа, М. Г. Носов, Н.О. Кононюк</i>	СЕЛЕКЦІЯ СОРГОВИХ КУЛЬТУР – ЯК СКЛА- ДОВА ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ	204

Результати біохімічного аналізу свіжих плодів цього гібриду: вміст сухої речовини 3,7 %; загального цукру 1,62 %; аскорбінової кислоти 15,67 мг/100 г; солоних плодів – загальний цукор 0,32 %; аскорбінова кислота 8,33 мг/100 г; титрована кислотність 1,42 %, сіль 1,81 %. Дегустаційна оцінка свіжих плодів гібриду Еней F₁ – 5,0 балів, солоних – 4,9 балів. Отже, обидва нові гібриди огірка за засоловальними якостями знаходяться на рівні етлону – сорту Ніжинський місцевий і пропонуються до впровадження в доповнення класичного сорту.

Плід-зеленець за довжиною середній – 10 см, за діаметром 2,8 см. Відношення діаметру серцевини до діаметру плоду мале – 28 %. Форма поперечного розрізу кутааста (тригранна). Форма основи плоду тупа, форма верхівки округла. Основне забарвлення шкірки плоду у фазі технічної стиглості зелене помірної інтенсивності. Ребристість на плоді помірна, борозенки наявні, зморшкуватість відсутня. Тип покриву плоду – лише шипики, за щільністю – не щільні. На поверхні зеленця наявні горбочки середнього розміру. Смужки на плоді довгі до 2/3 плоду, плями наявні: характер поширення плям – рівномірно поширені. Довжина плям відносно довжини плоду – по всій поверхні, за виключення місця навколо плодоніжки, плями не щільні. Наліт на плоді помірний. Плодоніжка за довжиною велика – 4 см.

Сфери впровадження нових гібридів: сільськогосподарські підприємства різних форм власності та господарювання, переробні (консервні) підприємства, приватний сектор.

ВИВЧЕННЯ СОРТОЗРАЗКІВ ПРОСА ПРУТОПОДІБНОГО (*PANICUM VIRGATUM* L.) ЯК ВИХІДНОГО МАТЕРІАЛУ ДЛЯ СЕЛЕКЦІЇ ЗА ПРОДУКТИВНІСТЮ

І. І. РОЖКО, М. І. КУЛИК

Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава, Україна

Для створення нових сортів проса прутоподібного, як високопродуктивної енергетичної культури, необхідно всебічно вивчати та залучати до селекційної роботи новий вихідний матеріал. Що передбачає проведення оцінки та добору інтродукованих та нових сортозразків за стійкістю до абіотичних чинників та продуктивністю біомаси в умовах Лісостепу України. Саме вивченню окреслених питань і була присвячена наша робота.

Дослідження проводили протягом 2017–2021 рр. на базі Полтавського державного аграрного університету на селекційних ділянках з рендомізованим розміщенням варіантів в чотирикратній повторності, згідно з відповідними методиками.

До вивчення було залучено 14 сортозразків проса прутоподібного американської та української селекції: ‘Carthage’, ‘Blackwell’, ‘Pathfinder’,

‘Shelter’, ‘Cave-in-Rock’, ‘Forestburg’, ‘Sunburst’, ‘Dacotah’, ‘Nebraska’, ‘Kanlow’, ‘Alamo’, ‘Morozko’, ‘Lydivske’ і ‘Zoriane’.

Експеримент передбачав вивчення даного вихідного матеріалу за тривалістю вегетаційного періоду, елементами продуктивності та адаптивними властивостями до абіо- та біотичних чинників, виокремлення найкращих сортотразків за врожайністю сухої біомаси.

За тривалістю вегетаційного періоду виокремлено ранні (‘Dacotah’, ‘Sunburst’ і ‘Nebraska’) середні (‘Cave-in-Rock’, ‘Forestburg’, ‘Carthage’, ‘Shelter’, ‘Морозко’, ‘Зоряне’, ‘Лядовське’) та пізньостиглі (‘Alamo’, ‘Kanlow’, ‘Blackwell’, ‘Pathfinder’) сортотразки проса прутіподібного.

Установлено, що з-поміж досліджуваних сортотразків найвищими були рослини у ‘Kanlow’ та ‘Cave-in-Rock’ (на рівні, або понад 180,0 см), найнижчими – у ‘Dacotah’ (менше ніж 160,0 см). Найбільшу кількість стебел на одиницю площі формують сортотразки ‘Cave-in-Rock’, ‘Pathfinder’, ‘Blackwell’, ‘Shelter’, ‘Carthage’ і ‘Зоряне’ (понад 510,0 шт./м²).

Усі сортотразки проса прутіподібного характеризуються високою посухо- й морозостійкістю, окрім: ‘Alamo’, ‘Nebraska’ і ‘Kanlow’. Висока й середня стійкість до вилягання притаманна майже всім сортотразкам, окрім ‘Blackwell’, ‘Pathfinder’, ‘Kanlow’ та ‘Alamo’. Комплексна стійкість за посухо- й морозостійкістю та стійкістю до вилягання рослин наявна у: ‘Cave-in-Rock’, ‘Зоряне’, ‘Морозко’ і ‘Лядовське’, які рекомендовано використовувати як вихідний матеріал для селекції за стійкістю до абіотичних чинників.

Максимальна врожайність за сухою біомасою визначена у сортотразків проса прутіподібного закордонної – ‘Blackwell’, ‘Carthage’ і ‘Pathfinder’ та української – ‘Морозко’, ‘Зоряне’ і ‘Лядовське’ селекції, які рекомендовано використовувати як вихідний матеріал для селекції за продуктивністю біомаси.

ЖИТТЄЗДАТНІСТЬ НАСІННЯ ПЛІВЧАСТИХ ВИДІВ ПШЕНИЦІ ЗА ВПЛИВУ ШТУЧНОГО СТАРІННЯ ТА ТРИВАЛОГО ЗБЕРІГАННЯ

О. М. РУЖИЦЬКА

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова, м. Одеса, Україна

Вивчення біологічних властивостей насіння плівчастих пшениць – спелти та полби, представляє інтерес як для біологічної науки, так і є предметом вивчення багатьох сільськогосподарських наук. Розуміння різних характеристик насіння цих видів є необхідним для розвитку нових напрямків виробництва хлібопродуктів, борошна та зерна пшениці.

Для оцінки якості насіння дослідники часто застосовують показники, які характеризують життєздатність і швидкість проростання насіння за несприятливих умов проростання або особливих умов передпосівної обробки насіння, зокрема тесту штучного старіння насіння (Khan, 2003; Алексейчук,